

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censbris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 7. Vtrum vna persona diuina possit assumere duas naturas humanas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

quæque sit terminus integer illam terminans & sustentans.

Conceditur.
Respondet Primò, Negando antecedens: quia vt aliquid sit causa integra, non requiritur vt sola efficiat; aut vt res ab ipsa sola dependeat; sed vt ipsa efficiat totum effectum virtute & actione sufficienti, quamvis aliæ causæ non concurrent; ita vt effectus ab ipsa sola sufficienter proueniat, etiam si alias remoueantur. Et ita in proposito, si tres personæ eamdem humanitatem assumerent, illa sic penderet à singulis, vt quamvis ab alijs dimitteretur, nihilominus sufficienter in qualibet subsisteret.

Respondet Secundò, Negando Consequentiam, Est enim dispar ratio inter dependentiam effectus à causa, & naturæ à suo termino. Nam si unus numero effectus dependeret à pluribus causis integris, deberet habere idem numero esse à singulis in solidum: si autem vna humanitas assumetur à tribus personis, non haberet idem esse personale à singulis; sed alius à Patre, aliud à Filio, aliud à Spiritu Sancto; & aliam cum singulis personam constitueret. Vnde ista humanitas non dependeret secundum idem à singulis personis; sed secundum diuersas subsistentias, & per diuersas uniones productas diuersis actionibus vniuersis. Sic ut vnum accidens esset in duobus subiectis, penderet à diuersis subiectis; sed non secundum idem: aliam enim haberet inexistens ab hoc subiecto, aliam ab alio. Similiter si vnum corpus esset in diuersis locis, id fieret per diuersa vbi, & diuersa præsentia.

Obijicitur Quartò, Si natura humana assumetur à pluribus, vno cum vna persona, v.g. cum Filiō, esset assumpta ab altera; scilicet à Patre; & contrà: quidquid enim esset in natura, deberet esse assumpsum: & sic vna persona assumeret aliā, quod est impossibile.

Respondet, vniuem naturæ humanae cum Filio, distingui modaliter ab ipsa natura; itaque naturam posse in aliquo constitui, in quo non ponatur illa vnius. Quod patet exemplo Eucharistie; nam corpus Christi sub speciebus habet quendam modum intrinsecum, & etiam quandam vniuersum ad extrinsecum, quam non habet in celo; & contrà. Sed est.

D V B I V M.

Vtrum si tres personæ assumerent eandem numero naturam, esset vnu homo,
an plures?

37 C aicius hoc loco, Et Gabriel suprà existimans simpliciter fore plures homines; vnu autem tantummodo secundum quid. Ratio illorum est, quia non daretur aliquid vnum pro quo supponat hic homo, sed darentur tria: quæ sententia satis probabilis est recte exposita.

Sed dicendum est, Esse vnu hominem. Insinuat D. Thomas h̄c ad 1. & in 3. Sententiar. dist. 1. Durandus eadē dist. q. 3. & alijs. Ratio est, Quia ad unitatem substantiæ sufficit unitas forme, à qua sit denominatio, quamvis illa forma sit in pluribus suppositis. Nam sicut ad unitatem specificam, sufficit eadem specie natura; ita ad unitatem numeralem, sufficit eadem numero natura, quamvis supposita sint plura: vna enim

numero natura constituit vnum individuum in illa specie, quod secundum se præcindit ab hoc vel illo supposito, sed solū confuse cōtinet. Quod patet à simili: Tres personæ sunt propriè vnu numero Deus, quamvis ipsæ inter se distinctæ sint. Item, Pater & Filius sunt idem numero sp̄rator. Quò etiam sit, non requiri vnam aliquam subsistentiam, ratione cuius dicantur cīc vnu homo, vt vulnus Caetanus: quia Pater & Filius propriè sunt vnu principium Spiritus Sancti, & vnu spirator, propter vnum actum spirandi; & tamen non est aliqua propria subsistentia spirationis: ergo tres personæ erunt similiter propriè vnu homo, quamvis humana natura non habeat aliquam propriam subsistentiam, sicut natura diuina. Nec obflat quod D. Thomas ait, *Tres personas non fore simpliciter vnum*, id est, sine addito; quia vnu seorsim insinuat unitatem personæ. Erunt itaq; vnu homo, nō tamen erunt absolute vnu.

A R T I C U L V S VII.

Vtrum vna persona diuina possit assumere duas naturas humanas?

R espondet affirmatiè. Est communis sententia Doctorum dist. 1. Ratio est, Quia persona diuina quatenus est principium assumptionis, est infinitæ potentia: vt autem est terminus, habet infinitam vim terminandi & sustentandi. Et duas naturæ humanæ secundum se possunt diuina personæ vñiri, siue sint in diuersis locis, siue in eodem.

Dices ex Caetano, Pater habet infinitam vim generandi, & tamen non potest nisi vnu Filium Caetani, generare: ergo similiter, eti Filius habeat infinitam vim terminandi, non potest nisi vnu naturam assumere & terminare. Respondet, Est dispar ratio; nam illa vis generandi tota veluti expeditur in vnum actum, & terminum actus; quia actus est infinitus, & toti vi generandi adequatus; & terminus eius similiter est infinitus, & adaequatus tum generationi, tum dignitati. At vis terminandi naturam creatam, non expletur per vnam naturam assumptam, sed in infinitu redundat & exuberat.

Dices; Hinc sequi videtur personam diuinam non posse vñam naturam assumere. Patet, quia personalitas diuina habet in propria natura infinitam terminationem sibiique commensam, quæ diuinam naturam terminat; in qua terminatione videtur tota eius vis exhaustiri: ergo nihil praeter potest terminare.

Respondet, hoc argumentum recte probat diuinam personam non habere naturalem habitudinem ad vñam aliam naturam, praterquam ad diuinam. Non autem probat quod non possit se libere & modo inferiore alicui natura extrinsecare copulare. Etsi enim respectu diuinae naturæ habeat terminationem naturalem sibi adæquata, eiisque vis naturali modo terminandi tota impendatur; tamen respectu alterius naturæ potest habere terminationem liberam inferioris conditionis, quam sit ea, quæ naturam diuinam terminat: hæc enim vis terminandi numquam potest exhaustiri. Explicatur in simili: Sicut Voluntas diuina eti quædammodo exhausturiatur in amorem

D d iiiij natura-

Vtique pars probabilis.

38

39

A simili

44. Quæst. 3. De modo unionis ex parte assumentis. A. 7. Du. A. 8.

naturalem, quo se amat necessariò, tamquam obiectum adæquatum: potest tamen amare libere creature; & numquam tot amat, quin posset amare plures. Item, potentia generandi in Patre, licet quodammodo exhaustiæ respectu communicationis naturalis, quâ gignit Filium; potest tamen vterius se extendere ad communicationes liberas inferioris ordinis, quibus condit creature.
Ratio diuersitatis.

iste homo. Item sequeretur, esse alium & aliud hominem; quod indicat distinctionem suppositorum; vt patet in Trinitate.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum fuerit magis conueniens
vt persona Filij assumeret na-
turam humanam, quam Pater
vel Spiritus sanctus?

R Eespondetur affirmatiuè. Notandum est D. Thomam supponere solum Filium esse in carnatum. Quod patet infinitis propè Scriptura locis. Idem patet ex omnibus Symbolis. Ratio à priori est diuina voluntas.

Congruentia autem varia adferri possunt. D. Thomas ponit quatuor: Prima est, quia Verbum est exemplar creaturarum, ac proinde creatura grante cum ipso quandam similitudinem & conuenientiam habet, vt commode vniatur. Ultima quoque perfectio rei consistit in coniunctione cum suo quâm alia exemplari. Secunda, per Verbum omnia sunt facta. Etā: ergo decuit vt omnia per ipsum repararentur. Sicut artifex eadem sapientia & arte facit opus, & collapsum instaurat. Tertia, Quia perfectio hominis consistit in sapientia: ergo decuit vt per Dei sapientiam, quâ est Filius Dei, perfectionem assequeretur. Quarta, Quia incarnatione facta est vt homines adoptione Filiorum Dei acciperent: ergo decuit vt ille incarnaretur, qui erat Filius Dei naturalis, vt per illum Pater ficeret Filios adoptiuos.

His Adde quatuor alias. Quinta ergo sit; quia decuit vt is qui erat filius Dei naturalis, sine matre in æternitate; fieret Filius hominis sine Patre in tempore: ne si alia persona fuisset incarnata, sequeretur quedam confusio inter personas diuinæ, cùm essent duo Filii. Sexta, Quia persona diuina in natura assumpta, debebat pro nobis orare; atqui maximè conueniebat vt Filius oraret Patrem. Septima, decebat vt is esset mediator Dei & hominum, qui medius est inter Patrem & Spiritum Sanctum. Octaua, quia homo perierat appetendo diuinam similitudinem & sapientiam: ergo per illū debebat reparari, qui erat imago Dei & sapientia.

Vide plura de his apud D. Augustinum de Ecclesiasticis dogmatibus c. 2. & Tract. 17. in Ioannem. B. Anselmum lib. 2. Cur Deus homo, cap. 9. & lib. de Incarnatione Verbi cap. 4. Richardum de S. Victore lib. de Verbo Incarnato cap. 9. 10. & 11.

40
Durandus
ait fore
duos.

Verius dico
gatnr.

R Epondeo; Quidam dicunt fore duos homines. Ita Durandus in 3. dist. 1. quæst. 3. Et Scotus ibidem quæst. 3. Ratio est; quia vt aliquid dicatur unum numero, sufficit unitas naturæ, quamvis plura sint supposita; vt dictum est art. superiori: ergo vt sint plura numero, sufficit pluralitas naturæ. Quæ sententia est satis probabilis.

Sed probabilius videtur quod absolute & simpliciter dicendus sit unus homo. Ita D. Thomas hoc loco ad 2. qui sententiam suam retractavit, quam in Tertium Sententiarum docuerat. Idem docent Gabriel, Caietanus, & alij. Probatur Primò, Qui Christus nunc etiæ habeat duas naturas, est absolute unus, & una substantia: ergo esset unus homo etiæ haberet duas humanitates. Secundò, Christus tunc esset una persona: ergo etiæ esset unus homo. Tertiò, Homo habens plures artes, est tantum unus artifex, non multi artifices: ergo etiæ habet plures humanitates, esset unus homo, non duo. Nec refert quod illæ formæ sint accidentales; nam in hoc est similitudo, quod sint due formæ extra rationem suppositi, que tamen non tribuunt denominationem multitudinis. Quartò, Si essent duo homines; sequeretur, hunc non esse istum; & contraria; quod falsum est. Nam sicut nunc hic Deus, est ille homo, & contraria; Ita tunc hic homo, esset

QVÆ-